

۱۱

آخرین یادگاری از موریکونه

بازی‌های ایرانی پرطرفدار می‌شوند

گفت و گو با حسین صفا

باید سنتی تازه ساخت

۱۲

فرهنگ

یکشنبه ۲۷ مهر ۱۳۹۹ :: شماره ۵۷۸۲

صدراعظم نامه‌نویس

۲۷ مهر سالروز آغاز صدارت

امیر کبیر؛ صدراعظم ناصرالدین شاه

در طول تاریخ ایران شاید کمتر وزیری به اندازه میرزا تقی‌خان امیرکبیر، برای شاه مملکت نامه نوشته باشد. برای او که پرورش یافته دستگاه دیوان سالاری بود و زیر دست قائم مقام فراهانی با امور دیوانی و کشوری آشنا شده بود، گویا نوشتن بسیار آسان تر از سخن گفتن بود. این بود که کلام خود را بی‌پروا به قلم می‌آورد و تقدیم شاه می‌کرد. نامه‌هایش پر بود از بشیر و نذیرهای هر روزه به شاه و جزئیات امور که به زعم وی شاه باید می‌دانست و شاید ترجیح می‌داد ندادند؛ چرا که گاهی ندانستن انگار سلب مسؤوولیت می‌آورد و آسایش بیشتر. به نظر می‌رسد امیر با نامه‌هایش گاه از ناصرالدین شاه سلب آسایش می‌کرد و او را مجبور به حکومت؛ «...گیرم من ناخوش، یا مردم فدای خاک پای همایون، شما باید سلطنت بکنید یا نه؟ اگر شما باید سلطنت بکنید، بسم...، چرا طفره می‌زنید؟... هر روز از حال شهر چرا خبردار نمی‌شوید که چه واقع می‌شود و بعد از استحضار چه حکم می‌فرمایند؟ از درخانه و مردم و اوضاع ولایات چه خبر می‌شود و چه حکم می‌فرمایند؟... بنده ناخوشم و گیرم هیچ خوب نشدم؛ شما نباید دست از کار خود بردارید یا دانم محتاج به وجود یک بنده‌ای باشید. گرچه جسارت است اما ناچار عرض کردم.»

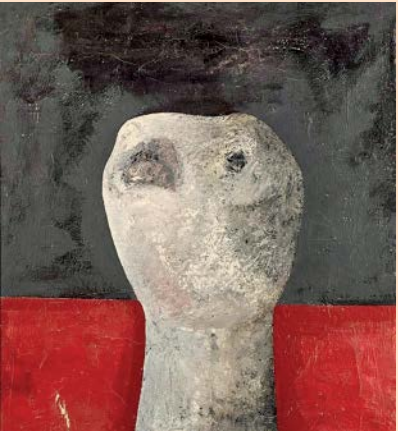
گاهی امیر نیز همچون قائم مقام نامه‌هایش را با بیتی شعر آغاز کرده است؛ ولی جدای از موارد خاص، نامه‌های امیر برخلاف نامه‌های قائم مقام بسیار موجز و غالباً عاری از پیرایه‌های ادبی است مثل این نامه که خطاب به ناصرالدین شاه می‌نویسد؛ «هو؛ قربان خاک پای همایونت شوم. دستخط همایون زیارت شد. چون زیاد حال نداشتم از آن جهت زیاد جسارت نورزید. باقی الامر همایون.»

از برخی نامه‌ها چنین برمی‌آید که امیر به پایان کار خویش نزدیک شده است، مثلاً در نامه‌ای از ناصرالدین شاه، امیرکبیر می‌فهمد که این لحن، لحن تعارف است و شاه تحت فشار آن را نوشته و وی پاسخ می‌دهد که من آماده‌ام، آماده کشته شدن. منتقدان و دشمنان امیر و آنهایی که علیه او فتنه می‌کردند، می‌فگفتند امیر همه کارهای سلطنت را قبضه کرده و ممکن است اصل مقام سلطنت را نیز از میان بردارد. به همین دلیل ناصرالدین شاه به تدریج اختیارات مختلف را از او گرفت تا جایی که امیرکبیر در یکی از نامه‌های خود به شاه می‌گوید؛ بسیار خوب اشکالی ندارد من در هر آنچه شما می‌گویید دخالت می‌کنم.

۷ اثر از هنرمند ایرانی در حراج «هنر قرن بیستم خاورمیانه» ساتبیز عرضه خواهد شد

سهراب سپهری به ساتبیز می‌رود

Personaggio اثر بهمن محمص

«ساتبیز» عنوان یک حراج‌خانه چندملیتی آمریکایی است که یکی از بزرگ‌ترین حراجی‌های آثار هنری، جواهر و مجموعه‌ها را اداره می‌کند. فعالیت‌های ساتبیز به سه دسته «حراجی، مالی، توزیع» تقسیم می‌شود. ساتبیز چهارمین حراجی قدیمی جهان است که همچنان در مرکز در ۴۰ کشور فعال است. در کارنامه ساتبیز آمده است که در دسامبر سال ۲۰۱۱ ساتبیز ۱۴۴۶ کارمند در جهان داشت و در آن سال بزرگ‌ترین تجارت آثار هنری را در جهان با مجموع فروش ۵/۸ میلیارد دلار در اختیار داشت.

دفتر مرکزی ساتبیز در نیویورک آمریکا واقع است. ساتبیز سالانه ۲۵۰ حراجی در بیش از ۲۰ رشته گوناگون برگزار می‌کند. سال ۲۰۱۸ این حراجی ۱/۰۳ میلیارد دلار درآمد داشت که نسبت به سال‌های قبل تا حدودی نامناسب بوده است. همواره آثاری از ایران نیز در حراجی ساتبیز در سال‌های مختلف به فروش گذاشته شده است.

یکی از متأخرترین این حراجی‌ها با عنوان حراج آثار قرن بیستم خاورمیانه در اکتبر ۲۰۱۹ برگزار شد. ۱۷ اثر ایرانی در این حراجی به فروش کلی یک میلیون پوند رسیدند. حالا در تازه‌ترین حراج ساتبیز که «هنر قرن بیستم خاورمیانه» نام دارد، هفت اثر تازه از هنرمندان ایرانی عرضه خواهد شد. در این گزارش درباره این هفت اثر صحبت خواهیم کرد.

ساتبیز عرضه خواهد شد، می‌توان به تابلو نقاشی «لیلی و مجنون» اثر صادق تبریزی از پیشگامان مکتب سقاخانه اشاره کرد. این اثر که کمتر دیده شده، سال ۱۳۳۸ خلق شده و قیمت تخمینی بین سه تا ۴۰۰۰ پوند برای آن در نظر گرفته شده است. صادق تبریزی پاییز سال ۹۶ در ۷۹ سالگی در لندن درگذشت. او دیپلم نگارگری داشت و کارشناسی و کارشناسی ارشد معماری داخلی را در سال ۱۳۴۴ و از دانشکده هنرهای تزئینی دریافت کرد. صادق تبریزی در هنر معاصر به چند دلیل، قابلیت دقت و پژوهش دارد. او نقاش و از پیشگامان این هنر است و از هنر خوشنویسی بهره دارد. همچنین در جمع آوری آثار هنری همت کرده و درحاشیه، گهگاه با قلم شیرین چیزهایی نگاشسته که در نشریات هم به چاپ رسیده است.

اثر بی‌عنوان پیلارام

از دیگر آثار هنرمندان ایرانی در این حراجی می‌توان به

اثری از زنده‌یاد فرامرز پیلارام، نقاش و خوشنویس فقید کشورمان اشاره کرد. این اثر بی‌عنوان همچون پارچه‌ای چهل تکه از طرح‌ها و نمادهای هندسی است که با استفاده از رنگ متالیک، جوهر، مداد و گواش روی کاغذ کشیده شده‌اند. قیمت تخمینی این اثر بین ۶۰ تا ۸۰ هزار پوند برآورد می‌شود. پیلارام از بنیانگذاران مکتب سقاخانه بود که هنر مدرن را با هنر خطاطی ایرانی تلفیق کرد.

سایر آثار

حراجی «هنر قرن بیستم خاورمیانه» همچنین شامل ۱۳ اثر از مجموعه خصوصی شیلا و اریک آدری از آثار هنر مدرن ایران در دهه ۶۰ میلادی است که آثاری از دیگر اعضای مکتب سقاخانه نظیر سهراب سپهری و مسعود عربشاهی را نیز دربرمی‌گیرد. حسن قائمی و فریدون رحیمی‌آسا از دیگر هنرمندان ایرانی حاضر در این حراج هستند که آثار آنها نیز بخشی از مجموعه آدری است. حراجی هنر قرن بیستم خاورمیانه ساتبیز از ۲۰ تا ۲۷ اکتبر (۲۹ مهر تا ۶ آبان) به صورت آنلاین برگزار می‌شود.

شده‌اند. ظهور کریمیان، فاطمه طوسی، رقیه بابایی، برای گروه سنی نوجوانان است که به سفر اجباری امام فاطمه زهرا پوریایی، شیما پوریایی، معصومه کریمی، فاطمه اکبری اصل و... از جمله نویسندگان این کتاب هستند.

ما رهنز نیستیم به نویسندگی زهرا اخلاقی نیز کتابی برای گروه سنی نوجوانان است که به سفر اجباری امام رضا (ع) از مدینه به خراسان در قالب داستان می‌پردازد. راوی داستان ما رهنز نیستیم، گاهی آفتاب است، گاهی باد و گاه پدیده‌های دیگر. انتخاب و جان بخشی به اشیا با توجه به زمینه تاریخی اثر و ویژگی‌های امام رضا (ع) انجام شده و نویسنده تلاش کرده از این ترند برای جذابیت بیشتر اثرش استفاده کند.

شامل ۱۶ روایت از نویسندگانی چون معصومه قربانی، صدیقه شاهسون، شمسی وفایی، فاطمه طوسی و... است که اشاره به رفتار، سیره و معجزات و کرامات علی بن موسی الرضا (ع) دارد.

پرواز پروانه‌ها، عنوان کتاب دوم است که داستان‌های رضوی برای کودکان را شامل می‌شود. مجموعه سعی دارد کرامات امام رضا (ع) و آداب زیارت را از زبان کودکان برای کودکان بازگو کند و آنها را با مشهد و امامی که در این شهر مدفون است، آشنا کند. شخصیت‌های اصلی هم‌گاه کودک، گاه جونده‌ای چون موش، گاه وسایل خیاطی، گاه تسبیح، در حرم و کفش زائران و... هستند که با تکنیک تشخیص، زنده‌نمایی و جان‌پنداری نوشته

مراسم رونمایی از یک سه‌گانه رضوی با حضور مریم بصیری و جمعی از نویسندگان توqlم کارگاه داستان‌نویسی ضامن آهو در رادیو معارف برگزار شد

رونمایی کتاب‌های رضوی در رادیو

سبب شد کتاب‌ها به صورت مجازی و در رادیو معارف رونمایی شوند. در این گزارش درباره حال و هوای این سه اثر و مراسم رونمایی‌شان صحبت خواهیم کرد.

ماجرای کتاب‌ها

یک مشت نخودچی، عنوان جلد نخست سه‌گانه رضوی انتشارات سروش است. این کتاب

به تازگی یک مجموعه سه‌جلدی با نام‌های «یک مشت نخودچی»، «ما رهنز نیستیم» و «پرواز پروانه‌ها» به همت انتشارات سروش در رادیو معارف رونمایی شده است. این سه‌گانه رضوی، حاصل کارگاه داستان و رمان «ضامن آهو» به قلم جمعی از نویسندگان این کارگاه زیر نظر مریم بصیری به زیر طبع آراسته شده است. شرایط ویژه کشور در روزگار کرونا